SCR సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు 214

1960
మార్చి,9

విష్ణు షుగర్ మిల్స్ లిమిటెడ్, హర్ఖువా, డిస్ట్రిక్ట్
వర్సెస్
చిని మిల్ మజ్దూర్ యూనియన్ ద్వారా ప్రాతినిధ్యం వహించిన వారి కార్మికులుహర్ఖూ
[పి.బి.గజేంద్రగడ్కర్, కె.ఎన్. వాంచూ న్యాయమూర్తులు]

పారిశ్రామిక వివాదం–రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సూచన–సామర్థ్యం–నియంత్రిత పరిశ్రమ – "సముచిత ప్రభుత్వం", పరిశ్రమల (అభివృద్ధి మరియు నియంత్రణ) చట్టం , 1951 (65 ఆఫ్ 1951). – పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం, 1947 (1947 యొక్క 14), సెక్షన్. 2 (ఎ) (1).

బీహార్ లో ఉన్న చక్కెర మిల్లులో ఒక కార్మికుడికి సంబంధించిన వివాదాన్ని వర్కర్స్ యూనియన్ లేవనెత్తింది మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక ప్రస్తావన చేసింది. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం, 1947లోని సెక్షన్ 2 (ఎ) (ఐ) ప్రకారం, "సముచిత ప్రభుత్వం అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా లేదా దాని క్రింద నిర్వహించబడే ఏదైనా పరిశ్రమకు సంబంధించిన ఏదైనా పారిశ్రామిక వివాదానికి సంబంధించినది. కేంద్ర ప్రభుత్వం". పరిశ్రమల (అభివృద్ధి, నియంత్రణ) చట్టం, 1951 ప్రకారం చక్కెర నియంత్రిత పరిశ్రమ కాబట్టి, ఈ ప్రస్తావన చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అర్హత ఉందా అనేది ప్రశ్న. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం, 1947లోని సెక్షన్ 2 (ఎ) (ఐ) ప్రకారం ఒక నియంత్రిత పరిశ్రమకు తగిన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంగా ఉండటానికి, అటువంటి నియంత్రిత పరిశ్రమను కేంద్ర ప్రభుత్వం పేర్కొనడం అవసరమని, చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (ఎ) (ఐ) ప్రయోజనాల కోసం నోటిఫికేషన్ లేనప్పుడు, రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆ ప్రస్తావన చేయగలిగింది.

బిజోయ్ కాటన్ మిల్స్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ వారి పనివారు మరియు మరొకరు [1960] 2 ఎస్.సి.ఆర్. 982 తరువాత వచ్చారు.

తీర్పు:

సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నం. 402 ఆఫ్ 1958.

జనవరి 29, 1957 న పాట్నాలోని ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పు నుంచి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీల్ రిఫరెన్స్ నెం.7 ఆఫ్1956 లో ఉంది.

అప్పీలుదారు తరపున సుకుమార్ ఘోష్.

ప్రతివాదులు తరపున ఎంకే రామమూర్తి, ఆర్కే గార్గ్, ఏఎస్ నాగ్, సురేష్ అగర్వాల్.

SP వర్మ, మధ్యవర్తి కోసం (బీహార్ రాష్ట్రం).

మార్చి 9, 1960న కోర్టు తీర్పును న్యాయమూర్తి వాంచూ గారు వెలువరించారు.–

పాట్నాలోని ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పును సవాల్ చేస్తూ స్పెషల్ లీవ్ దాఖలు చేసిన అప్పీల్ ఇది. బిహార్ రాష్ట్రంలోని సరన్ జిల్లాలో షుగర్ మిల్లు ఉంది. రామకృష్ణ ప్రసాద్ అనే వ్యక్తి 1933లో ఈ మిల్లులో గుమస్తాగా నియమితుడయ్యాడు. క్రమక్రమంగా తన వంతు కృషి చేసి 1952 అక్టోబరులో నెలకు రూ.140 తీసుకుంటున్నాడు. మిల్లులోని స్టోర్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లో పని పెరగడంతో ఆ సమయంలో మిల్లు కొత్త స్టోర్ ఇంచార్జ్ పోస్టును సృష్టించింది. 1952 అక్టోబర్ 4న బాబూలాల్ పరేఖ్ నెలకు రూ.180 ఏకీకృత వేతనం తో ఈ కొత్త పోస్టులో నియమితులయ్యారు. ఆ తేదిన ఆయనకు అపాయింట్ మెంట్ లెటర్ జారీ చేసి ఏడాది పాటు ప్రొబేషన్ లో ఉంటానని చెప్పారు. తక్షణమే బాధ్యతలు చేపట్టాలని మరో లేఖలో కోరారు. 1952 అక్టోబర్ 7న బాధ్యతలు స్వీకరించారు. 1952 నవంబరు 28న స్టోర్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లో పనిచేస్తున్న వివిధ గుమస్తాల మధ్య విధులను పంచుతూ మిల్లు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది మరియు స్టోర్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లోని సిబ్బంది అందరూ బాబూలాల్ పరేఖ్ కు సబార్డినేట్ గా పనిచేస్తారని అందులో పేర్కొన్నారు. 1952 డిసెంబర్ 2న రామకృష్ణ ప్రసాద్ దుకాణాల తాళాలు బాబూలాల్ పరేఖ్ కు అప్పగించాలని మరో ఉత్తర్వు జారీ చేశారు. ఆ తరువాత రామకృష్ణ ప్రసాద్ తనను స్టోర్స్ ఇంచార్జికి సబార్డినేట్ గా చేయడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ వినతిపత్రం ఇచ్చారు. ఈ వినతిని తిరస్కరించారు. అప్పుడు యూనియన్ ఒక వివాదాన్ని లేవనెత్తింది మరియు 1956 మే 9 న బీహార్ ప్రభుత్వం ఒక సూచన చేసింది , దీనిలో ఈ క్రింది మూడు విషయాలను ట్రిబ్యునల్ కు సూచించబడ్డాయి:–

1.కార్మికుడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రసాద్ , స్టోర్–కీపర్ హోదా మరియు అతను నిర్వర్తించే ఉద్యోగం యొక్క స్వభావం ప్రత్యేక స్టోర్ ఇన్ఛార్జ్‌ని నియమించడంతో అతని పక్షపాతానికి మార్చబడిందా;

2. పైన పేర్కొన్న కార్మికుడు గత 20 సంవత్సరాలుగా స్టోర్ కీపర్ విధులను సంతృప్తికరంగా నిర్వహిస్తున్న దృష్ట్యా, అధిక వేతనాలతో అతనిపై ఒక ప్రత్యేక స్టోర్ ఇంచార్జిని నియమించాల్సిన అవసరం లేదా, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రసాద్ ను స్టోర్ ఇన్ ఛార్జి పదవికి నియమించడానికి అర్హులు; మరియు

3. పై గ్రేడ్ లకు పదోన్నతి కల్పించాలన్న పై కార్మికుడు వాదనను యాజమాన్యం విస్మరించిందా , అలాగైతే ఆ కార్మికుడికి ఎలాంటి ఉపశమనం లభిస్తుంది;

ఈ విషయం ట్రిబ్యునల్ ముందుకు వచ్చినప్పుడు , మిల్లు తరఫున ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే , గుణాత్మకంగా మరియు పరిమాణాత్మకంగా దాని కార్మిక బలాన్ని నిర్ణయించడం కేవలం యాజమాన్య విధి అని , రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు సంబంధించినంత వరకు స్టోర్ ఇన్ ఛార్జి యొక్క కొత్త పోస్టును సృష్టించడం వల్ల అతని స్థానం దెబ్బతినలేదని. బాబూలాల్ పరేఖ్ ను మొదట రామకృష్ణ ప్రసాద్ వద్ద గుమాస్తాగా నియమించారని, నవంబర్ 28, 1952 న రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు స్టోర్ ఇంచార్జిగా పదోన్నతి లభించిందని, తద్వారా రామకృష్ణ ప్రసాద్ ను తొలగించారని కార్మికులు వాదించారు. కార్మికుల ఈ వైఖరిని మిల్లు తప్పుబట్టింది మరియు బాబూలాల్ పరేఖ్ ను మొదటి నుండి స్టోర్ ఇన్ ఛార్జిగా నియమించారు.

బాబూలాల్ ను తొలుత స్టోర్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లో సాధారణ గుమాస్తాగా నియమించి , ఆ తర్వాత స్టోర్ ఇంచార్జ్ గా నియమించినట్లు సమర్పించిన సాక్ష్యాధారాలను పరిశీలించిన తర్వాత ట్రిబ్యునల్ ఈ నిర్ధారణకు వచ్చింది. ఇది రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు సహేతుకమైన గుండె మంటకు కారణమైందని అభిప్రాయపడింది. ఉన్నత పదవికి పదోన్నతి అనేది యాజమాన్యం యొక్క ప్రత్యేక విధి అని , సాధారణంగా జోక్యం చేసుకోరాదనే సూత్రాన్ని ట్రిబ్యునల్ గుర్తించింది. కానీ అది అలానే ఉందనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. ఇది జోక్యం చేసుకోవడానికి తగిన కేసు ; కానీ ట్రిబ్యునల్ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొనని ఇతర అంశాలపై మిల్లు చేసిన ఏర్పాటులో తాము జోక్యం చేసుకోబోమని తేల్చి చెప్పింది. దానికి బదులుగా రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు న్యాయం జరిగేలా ఆదేశాలు జారీ చేసిన తేదీ నుంచి నెలకు రూ.30 ఇంక్రిమెంట్ మంజూరు చేసింది. ఈ ఉత్తర్వులనే మా ముందు సవాలు చేస్తున్నాం.

పిటిషనర్ తరపున రెండు అంశాలను మా ముందు కోరారు. చక్కెర నియంత్రిత పరిశ్రమ కాబట్టి ఈ ప్రస్తావన అసమర్థంగా ఉందని , రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం మాత్రమే ఈ ప్రస్తావన చేయగలదని మొదట కోరుతున్నారు. రెండోది, రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు నెలకు రూ.30 ఇంక్రిమెంట్ మంజూరు చేస్తూ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు పూర్తిగా వికృతంగా ఉన్నాయని , కొత్త పోస్టును సృష్టించడం, దానిపై బాబూలాల్ పరేఖ్ ను నియమించడం ద్వారా రామకృష్ణ ప్రసాద్ హోదా లేదా వేతనాల్లో ఎలాంటి మార్పు లేదని కోరారు. అన్న ప్రశ్న విషయానికొస్తే.. రిఫరెన్స్ సామర్థ్యానికి సంబంధించి, దానిలో బలం లేదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. బిజోయ్ కాటన్ మిల్స్ లిమిటెడ్ లో కూడా ఇదే ప్రశ్న కోర్టు ముందు తలెత్తింది. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం , 1947లోని సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) ప్రకారం నియంత్రిత పరిశ్రమలకు ఆ నిబంధన వర్తించే ముందు పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోని సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) ప్రయోజనాల కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ జారీచేయాలి. సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) ఈ విధంగా ఉంది;–

“సముచిత ప్రభుత్వం అనగా కేంద్ర ప్రభుత్వం లేదా రైల్వే కంపెనీ ద్వారా నిర్వహించబడే లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా నిర్వహించబడే ఏదైనా నియంత్రిత పరిశ్రమకు సంబంధించిన ఏదైనా పారిశ్రామిక వివాదానికి సంబంధించి , లేదా ఒక బ్యాంకింగ్ లేదా బీమా కంపెనీకి సంబంధించిన పారిశ్రామిక వివాదానికి సంబంధించి , ఒక గని , ఒక చమురు క్షేత్రం లేదా ఒక ప్రధాన నౌకాశ్రయం , కేంద్ర ప్రభుత్వం.”

చక్కెర పరిశ్రమల (అభివృద్ధి మరియు నియంత్రణ) చట్టం , 1951 యొక్క షెడ్యూల్ నెంబరు 65 ప్రకారం చక్కెర నియంత్రిత పరిశ్రమ కాబట్టి , చక్కెర పరిశ్రమకు సంబంధించి సెక్షన్ 2 (ఎ) (ఐ) ప్రయోజనాలకు తగిన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వమే అనే వాదన ఉంది. సెక్షన్ 2 (ఎ) (ఐ)లో కనిపించే "అటువంటి నియంత్రిత పరిశ్రమకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించిన విధంగా" అనే పదాలపై రిలయన్స్ ఉంచబడింది. పరిశ్రమల (అభివృద్ధి మరియు నియంత్రణ) చట్టం , 1951 ప్రకారం చక్కెర నియంత్రిత పరిశ్రమ అనేది వాస్తవమే , కానీ మా అభిప్రాయం ప్రకారం అది ఈ విషయాన్ని ముగించదు. నియంత్రిత పరిశ్రమకు సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) కింద తగిన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంగా ఉండాలంటే సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) ప్రయోజనాల కోసం అటువంటి నియంత్రిత పరిశ్రమలను కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దేశించాలి. సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ)లో ఉన్న "ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం సూచించిన నియంత్రిత పరిశ్రమ" అనే

పదాలను బట్టి ఇది స్పష్టమవుతుందని మా అభిప్రాయం. సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) లోని ఈ నిబంధనను ఆకర్షించడానికి ఒక పరిశ్రమ నియంత్రిత పరిశ్రమగా ఉంటే సరిపోదు ; సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) అర్థంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం తగిన ప్రభుత్వంగా మారడానికి ముందు , కేంద్ర ప్రభుత్వం నియంత్రిత పరిశ్రమగా సెక్షన్ 2(ఎ)(ఐ) ప్రయోజనాల కోసం దీనిని పేర్కొనడం అవసరం. ఈ విషయంలో మనం ఫైర్ బ్రిక్స్ అండ్ పోట్టరీస్ లిమిటెడ్, మొదలైనవి, వర్సెస్ ఫైర్ బ్రిక్స్ అండ్ పోటరీస్ లిమిటెడ్, వర్కర్స్ యూనియన్ లిమిటెడ్ (1) లను కూడా ఇదే అభిప్రాయాన్ని తీసుకోవచ్చు. బిజోయ్ కాటన్ మిల్స్ లిమిటెడ్ (')లో ఇదివరకే ఉన్న విధంగా 2(ఎ)(ఐ)లో కనిపించే ఈ పదాలకు సరైన అర్థం ఇదేనని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. అందువల్ల రిఫరెన్స్ సమర్థమైనది కాదనే అభ్యంతరాన్ని విఫలం చేశారు.

కొత్త పోస్టు ఏర్పాటు , దానిపై బాబూలాల్ పరేఖ్ నియామకానికి సంబంధించి రామకృష్ణ ప్రసాద్ హోదా, వేతనాల విషయంలో ఎలాంటి పక్షపాతం లేదని , రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు నెలకు రూ.30 చొప్పున ఇంక్రిమెంట్ ఇవ్వడంలో ట్రిబ్యునల్ ఏ విషయంలోనూ సమర్థనీయం కాదని మిల్లు తరపున వాదనలు వినిపించాయి. ట్రిబ్యునల్ ఆదేశాలను జారీ చేయడంలో ట్రిబ్యునల్ ను ప్రభావితం చేసిన ప్రధాన అంశం ఏమిటంటే, ట్రిబ్యునల్ దృష్టిలో రామకృష్ణ ప్రసాద్ స్థానంలో బాబూలాల్ పరేఖ్ ను నియమించారు , అతను మొదట అతని వద్ద గుమస్తాగా నియమించబడ్డాడు. మా అభిప్రాయంలో ట్రిబ్యునల్ యొక్క ఈ అభిప్రాయం పూర్తిగా తప్పు. బాబూలాల్ పరేఖ్ ను మొదటి నుంచి నెలకు రూ.180 చొప్పున స్టోర్ ఇన్ చార్జిగా నియమించినట్లు 1952 అక్టోబర్ 4 నాటి నియామక ఉత్తర్వుల్లో స్పష్టంగా ఉంది. అటెండెన్స్ రిజిస్టర్ లోని కొన్ని ఎంట్రీలను ట్రిబ్యునల్ ప్రస్తావిస్తూ బాబూలాల్ పరేఖ్ మొదట్లో గుమస్తాగా పనిచేశారని పేర్కొంది. అక్టోబర్, నవంబర్, డిసెంబర్ నెలల అటెండెన్స్ రిజిస్టర్లో బాబూలాల్ పరేఖ్ అక్టోబర్ 7 నుంచి నవంబర్ 9 వరకు హాజరైనట్లు తెలుస్తోంది. ఆ తర్వాత నవంబర్ 11 నుంచి డిసెంబర్ నెలాఖరు వరకు అటెండెన్స్ రిజిస్టర్పై సంతకం చేశారు. అటెండెన్స్ రిజిస్టర్ లో అధికారులు ఉండటం , గుమస్తాలే స్వయంగా సంతకం చేయడం మిల్లులో ఆనవాయితీగా వస్తోందని మిల్లు కార్మిక సంక్షేమ అధికారి చౌదరి తెలిపారు. బాబూలాల్ పరేఖ్ నవంబర్ లో రిజిస్టర్ పై సంతకం చేయడంతో అతను మొదట్లో గుమస్తా అయి ఉంటాడని ట్రిబ్యునల్ తేల్చింది. అయితే అక్టోబర్ 7 నుంచి నవంబర్ 9 వరకు బాబూలాల్ పరేఖ్ గుమస్తా కాదని తేలిందన్న విషయాన్ని ట్రిబ్యునల్ పూర్తిగా విస్మరించింది. నవంబర్ 28 నుంచి డిసెంబర్

సంతకం చేసిన విషయాన్ని ట్రిబ్యునల్ పట్టించుకోలేదు. ఇది ఎలా జరిగిందో చౌదరి వివరించలేకపోయాడు, కానీ దీనిని వివరించే వ్యక్తి అతను కాదు. అయితే ఈ గందరగోళం నుంచి బాబూలాల్ పరేఖ్ రిజిస్టర్ లో ఉన్నారా లేదా సంతకం చేశారా అనే దానికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వలేమని స్పష్టమవుతోంది. 1952 అక్టోబర్ 4 నాటి నియామక ఉత్తర్వులే బాబూలాల్ పరేఖ్ స్థితిని నిర్ణయించే అసలు విషయం , దీనిని ట్రిబ్యునల్ సరైనదిగా అంగీకరించింది . క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ ముగిశాక చౌదరికి ఖచ్చితంగా ఒక ప్రశ్న ఎదురైంది ముందు రోజు రాత్రి మాత్రమే అతను చేసిన ప్రకటనలను తయారు చేశాడు, కాని అతను దానిని ఖండించాడు. అపాయింట్ మెంట్ ఆర్డర్ పాతదేనని ప్రతివాదుల తరఫున చేసిన సూచనను మేము అంగీకరించలేము , ఎందుకంటే చౌదరికి అటువంటి సూచన ఏదీ చేయలేదు మరియు ట్రిబ్యునల్ కూడా అలా కనుగొనలేదు. అందువల్ల బాబూలాల్ పరేఖ్ ను మొదట రామకృష్ణ ప్రసాద్ వద్ద గుమస్తాగా నియమించారని ట్రిబ్యునల్ గుర్తించడం పూర్తిగా వికృతమైనదని , బాబూలాల్ పరేఖ్ మొదటి నుంచి స్టోర్ ఇన్ ఛార్జిగా పనిచేస్తున్నారని భావించాలి. ఇప్పుడు రామకృష్ణ ప్రసాద్ విషయానికొస్తే బాబూలాల్ పరేఖ్ నియామకం తర్వాత ఆయన పని , జీతభత్యాలు అలాగే ఉన్నాయి. పని పెరగడం వల్ల స్టోర్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లో ఉన్నత పదవిని సృష్టించారంటే , రామకృష్ణ ప్రసాద్ అంతకు ముందు స్టోర్ కీపర్ గా పనిచేసినంత మాత్రాన దానికి పదోన్నతి పొందలేకపోయారు. ఈ సందర్భంలో సూపర్సెషన్ ప్రసక్తే లేదు మరియు అందువల్ల గుండె మంటకు సహేతుకమైన కారణం లేదు. ఉన్నత పదవికి పదోన్నతి అనేది యాజమాన్యం ప్రత్యేక విధి అని, ఈ సందర్భంలో మాదిరిగా కొత్త పోస్టు సృష్టించి కొత్త వ్యక్తిని నియమిస్తే రామకృష్ణ ప్రసాద్ హోదా ఏ విధంగానూ దెబ్బతింటుందని చెప్పలేమని ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు అనుకూలంగా అన్ని విధాలుగా చెప్పామని చెప్పినా ట్రిబ్యునల్ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొనని కారణాలతో మిల్లు చేసిన ఏర్పాటులో జోక్యం చేసుకోకపోవడం గమనార్హం. బాబూలాల్ పరేఖ్ నియామకం వల్ల తన వేతనంలో ఇంక్రిమెంట్ రూపంలో ఎలాంటి పరిహారం లభిస్తుందని కార్మికులు కూడా చెప్పకపోవడంతో రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు నెలకు రూ.30 ఇంక్రిమెంట్ ఇవ్వడానికి కారణం లేకపోలేదు. కాబట్టి ట్రిబ్యునల్ ఉత్తర్వులు పూర్తిగా సమర్థనీయం కాదని , వాటిని కొట్టివేయాలని కోరారు. అందువల్ల అప్పీలుకు అనుమతిస్తూ ట్రిబ్యునల్ ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తూ రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు ఎలాంటి ఉపశమనం లేదని తేల్చిచెప్పాం. ఈ పరిస్థితుల్లో ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం లేదు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.